

O'zMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

ACTA NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/5/2

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinnbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – ff.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKEENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Abdullaev B. Zardushtiylikning shakllanishi xususida ba'zi mulohazalar	4
Matyaqubov X. Qadimgi Xorazm tili va yozuvining ayrim masalalari	8
Nurullayeva G. Non mahsulotlari yaratilish tarixi va uning insoniyat sivilizatsiyasidagi o'rni.....	12
Olimjonov X. Turkiston ASSRda kutubxonasi ishi tarixi (1918-1920 yy.)	15
Ochilova K. Mustaqillik yillarda O'zbekiston teatrлarining xalqaro aloqaları masalasi	19
Sayfullayev B. O'zbekiston va Hindiston o'tasida diplomatik aloqalar o'matilishining huquqiy asosları	22
Toirova Z. Toshkent iqtisodiy rayonining iqtisodiy geografik o'rni, tabiiy sharoiti va resurslari	26
Tursunov N., Yormatov F., Abduraxmonov A. Zamonaviy muzeysenuslikning bugungi kundagi dolzarb muammolari	29
Esanova N. O'zbekiston paxta tozalash sanoatidagi o'zgarishlar va xorijiy davlatlar bilan hamkorlik	32
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abduvohidova M. Nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy-psixologiq muammolari: diskriminatsiya va stigmalar	35
Abduraxmonov M. Mintaqaviy xavfsizlik muammolarini tadqiq qilishda tizimli tahlil usullaridan foydalanishning ahamiyati ..	38
Azimov I., Mirzaeva N. Biologiya darslarida parrandachilik mavzularini o'qitishda o'quvchilarning tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish	42
Artikbayeva N., Isayeva I., Nigmatova F. Giorgio Armani uslubining o'ziga xos xususiyatlari	45
Ashurova D. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar orqali ingliz tilini o'qitish: hamkorlikda o'rganishning roli va afzallikkari	49
Badalov D. Boshlang'ich ta'lif yo'nalishi talabalarining texnologiyalarni o'rganishdagi klaster yondashuvlari	51
Batirov Z., Maxmudov Y., Lutfullayeva M. Hayot faoliyatni xavfsizligini ta'minlashda psixologik kompetensiyalarining ahamiyati	54
Boboyeva M. Mustaqillik davrida ekologik barqarorlikni ta'minlashda davlat va jamiyatning xatti-harakatlarini falsafiy-uslubiy tahlil qilish	57
Бурнес Л. Использование гимнастических контрольных тестов в развитии педагогического мастерства в высших учебных заведениях	60
Burxonova M. Boshlang'ich ta'lif o'quvchilarining sog'lom turmush tarzi ko'nikmasini oshirishning muhim jihatlari	63
Djurayeva N. Talabalarda samarali muloqotni rivojlantirish uchun innovatsion ta'lif strategiyalarining ahamiyati	65
Jalolova P. Raqamli texnologiyalar asosida ta'limga kreativ yondoshuv	68
Jo'raeva F. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida badiiy adabiyot namunalari qiziqishni shakllantirish	71
Zaripov N. Fano usuli yordamida axborotlarni kodlash metodikasi	74
Zaripova A. Ingliz tili darslarini geografiya yo'nalishi talabalariga samarali o'qitish ko'nikmaları	78
Ziyotova A., Mamaraximov Q. O'zbekiston Respublikasi prezidenti Shavkat Mirziyoyev asarlariда Yangi O'zbekiston yoshlarini mafkuraviy profilaktika ruhida tarbiyalashning dolzarb masalalari	81
Зотова Е. Вопросы психического выгорания в спортивной деятельности	84
Yo'ldashev A. Kredit modul tizimida talabalarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish	87
Qarshiboyev N. M-Learning texnologiyalari vositasida ta'lif jarayonini rivojlantirish usullari	90
Qurbanova B., Ergasheva Z. Ona tilini o'qitishda o'quvchilar aqliy faoliyatini rivojlantirishga doir noan'anaviy metodlar ustida ishslash	93
Latipov B. Can communicative learning strategies enhance ESL speaking competence?	96
Latipov S. Yangi O'zbekistonda korrupsiyaga qarshi kurashning jamoatchilik nazorati	99
Mavlonova M. Milliy ma'naviy yuksalishda jadidchilik g'oyalarining o'rni	102
Madraximova D. STEAM ta'lif texnologiyalari shakllari tasnifi	105
Mamatqulova M., Azimov A., Anvarova K., Qo'shmurodova H., Muxammadaliyeva D. Bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishni pedagogik shartlari	108
Mannanova N. "Yumshoq" ko'nikmalar va ularning davlat xizmatchilari faoliyatidagi ahamiyati	111
Mardonov R. Yangi O'zbekiston ta'lif tizimidagi islohotlar: zamonaviy vazifalar va istiqbollar	114
Matyakubov A., Xolbozorov Q. "Geogebra" dasturi yordamida funksiya grafiklarini amaliyotga qo'llash	118
Maxsudova O. Bo'lajak chet til o'qituvchilarda amaliy fonetik ko'nikmalarini rivojlantirish ahamiyati	121
Mirzasoliev J. Harbiy xizmatchi oilalaridagi nizolarning armiya salohiyatiga ta'siri	125
Mirsanov U., Narzullayeva Z. Arduino platralari va ularning qiyosiy tahlili	129
Najimova K. O'zbekistondagi HR tizimida psixologik xizmatning ahamiyati va samaradorligi	132
Nazarova D. The importance of collaborative and cooperative learning in teaching languages	135
Narbutayeva Z. The importance of context perception of gender discourse	139
Насимов С. Правила правильного питания при здоровом образе жизни	141
Nafasov G., Sayfullayev B., Nazirov Q. Development of logical thinking ability of students based on creative approaches in mathematics lessons	144
Nosirova N. Advantages of mobile applications for language learning	147
Nurmonov A. Yoshlarda turmush o'rtoq tanlash motivlarini shakllantirishni ijtimoiy psixologik xususiyatlari	149
Omonov R. Davlat hokimiyati organlarini modernizatsiyalashda axborot kommunikatsiyalari vujudga kelishining tarixiy-retrospektiv asoslari	153
Omonov E. Yoshlarning ekologik tafakkurini rivojlantirish va ekologik madaniyatini yuksaltirishning ijtimoiy-falsafiy jihatlari	157
Отажонова Ф. Обучение русскому студентам физического факультета языку специальности	161
Otamuratov R., Otamuratova S. O'smirlarda ta'lif jarayoni bilan bog'liq xavotirlanishning o'ziga xosligi	164
Rajabova M. Maktabgacha ta'lif muassasasi tarbiyalanuvchilarida psixologik xizmat ko'rsatishning tamoyillari	168
Райимжанова У. Современная женщина и ее исторические концепции	171
Rahimdjanova M. Characteristics of intercultural competence in the development of students' critical thinking	174
Sandibayeva D. Bo'lajak chet til o'qituvchilarining metodik kompetensiyasi xususiyatlari	177
Сияев С. Роль физического воспитания и спорта у студентов высших учебных заведений	181
Temirov A. Kredit-modul tizimi sharoitida ta'lifni tashxis etishning shart-sharoitlari	184
Toshmatov O. Empowering legal minds: harnessing mobile applications for self-studying and teaching legal english at Tashkent state university of law	187

Toshmurodov D. Talabalarning biokimyo fanidan kasbiy bilimlarini rivojlantirish modeli.....	190
To‘xtasinov R. Tilla va kumushning zakotiga doir zamonaviy muammolarning shar’iy yechimi	193
Файзиева О. О влиянии утренней зарядки на здоровье и самочувствие студентов.....	197
Хайдаров III. Процесс организации развития компетенций в высшей школе	200
Халикова Л., Разуваева И. Подготовке гандболистов к соревнованиям.....	203
Xasanova M. Favqulodda vaziyatlarda xavfsizlikni ta’milashning asosiy prinsiplari va aholini himoyalash usullari	206
Xudayarov I. Migrantlar akkulturatsiyasi va moslashuvi	209
Xo’janiyozov B. Umum ta’lim maktabalariida bolalarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalarning o’rni	213
Shukurov A., Ahmedova N., Mavlanova F. Klasterli ta’lim muhitida dasturlash fanini o’qitish metodikasi	217
Yunusov M. Davlat organlarida mediasavodxonlikning rivojlanish tarixi	220
Yusupova N. Sportchi karyerasi va sportchi kasbining jamiyat ijtimoiy hayotidagi o’rni	224
Yusupova N. Integrativ yondashuv asosida bo’lajak o’qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash	227
Yakubova B. Mustaqil ta’limni samarali tashkil qilish talabalar mustaqil fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omili sifatida	230
Yangiboyeva D. Ko’p bolali oilalardagi shaxslararo munosabatlar ijtimoiy-psixologik muammo sifatida	233
Filologiya	
Abduraxmonova Z. O’zbek va nemis tillarida tarjima etikasi.....	236
Abidova Z. Tafakkur fe’llarining inglez tili izohli lug’atlardagi talqini.....	239
Azizova M. Ingliz tilida alliteratsiyaning fonetik klassifikatsiyasi va rivojlanish bosqichlari	241
Azimov A. Noaniq artikllarning texnik terminlar tarjimasida qo’llanishiga doir.....	244
Alimova H. Main features of economic vocabulary in English and Russian.....	247
Amanov A. The category of time in linguistics: a comprehensive exploration	250
Achilova Z. Ispan tili siyosiy nutkini o’zbek tiliga tarjima kilishda leksik, stilistik qiyinchiliklari va uni yengib o’tish imkoniyatlari.....	254
Баймуханов Б. Сходства и различия стилистических помет в толковых словарях русского языка	257
Bozorov O. Jahon adabiyotida epistolalar janr tadriji	261
Boltayeva Z. The concept of an artistic image	264
Dehqonova M. Hikoyalilar tahlilidagi o’ziga xosliklar	267
Djumabaeva M. Kreolizalangan matnni semantik tahlil qilish.....	271
Jamolatdinova L. Xorazm hududiga oid dialektal frazemalarning lingvistik xususiyatlari	274
Ibragimova D. Jahon adabiyotida tarixiy nasr janrining paydo bo’lishi va takomili	277
Isoqulova Q. O’zbek va turk tillarida so’z-gaplar tadqiqi	280
Kazakova L. Nemis va O’zbek tillaridagi harbiy texnikaga oid terminlarning ma’no ko’chish orqali shakllanishi	283
Калонова Н., Каримова Д., Самадов Х. Многогранность женских образов в узбекской и русской прозе.....	286
Komolova Sh. Nemis va o’zbek xalqining paremiologik minimumi	289
Qarshiyeva F. Muhammadjon Hakimov ilmiy faoliyatiga doir ba’zi mulohazalar	292
Qodirjonova I. Xudojberdi To’xtaboyev va Kristofer Pol Kertis asarlarida yetim bola obrazining yoritilish omillari	296
Minavarov X. Emergence and importance of forensic linguistics	299
Murodova A. O’zbek tilida go’zallik va xunuklikni ifodalovchi zid munosabatli frazeologizmlarning lingvokonseptual tadqiqi	302
Murodova N. Jamoatchilik fikrini shakllantirishda blogerning o’rni	305
Mustafayev E. Frazeologik iboralar tarjimasining ba’zi masalalari	308
Muhiddinova G. Yozuvdan to’g’ri foydalanishning ahamiyati	311
Otaqulov N. Fransuz va o’zbek tillarida kollokvial frazeologizmlarning qiyosiy tahlili	314
Ravshanova M. Leksik birliklarga nisbatan tilshunos olimlarning yondashuvlari	317
Ro’zibayeva N. Badiiy matnlarning pragmatik aspektlari	320
Ткаченко А. Художественная интерпретация личности Алишера Навои в романе Айбека «Навои» и в повести Л.Г.Бать «Сад жизни»	323
Turdikulova B. Ingliz tilidagi geologik terminlar va ularni o’zlashtirish	326
Fozilov M. E.S.Tompson asarlarida animalizm tasviri	330
Xusanova M. O’zbek tilida dignitonimlarning shakllanishi va turlari	333
Shamiyeva N. A comparative study of expanding and narrowing meanings of adjectives in english and uzbek languages	336
Shomuratova I. Xorazm shevalaridagi ayrim somatik frazeologik lakunalar va ularning inglez tilidagi ekvivalentlari	339
Shukurova N. Reklamada fazoviy-vaqt dinamikasi: inglez va o’zbek nutqi o’rtasidagi madaniyatlararo taqqoslash	343
Eshanova Z. Folklor sintezi ilmiy-nazariy muammo sifatida	346
Eshto’xtarova B. Lingvomadaniyatshunoslik: til va madaniyat o’rtasidagi munosabatlar	350